

Oponentský posudek na diplomovou práci

Margity Kremzerové

Ochrana spotřebitele ve smlouvách o spotřebitelském úvěru

Předložená práce se na ploše 82 stran (připojen je dále seznam literatury, Úvěrové podmínky společnosti Home Credit a.s., Všeobecné obchodní podmínky společnosti CETELEM ČR, a.s.) zabývá velmi aktuální a důležitou problematikou, kterou poskytování spotřebitelských úvěrů představuje pro bankovní i nebankovní sféru stejně tak jako pro širokou veřejnost, která o poskytnutí úvěrů žádá. Jasná právní pravidla poskytování spotřebitelských úvěrů, široká informovanost spotřebitelů o výši nákladů s poskytnutím úvěrů spojených může snad přispět k limitaci hrozícího procesu zadlužování českých domácností, který s sebou nese i nemalé riziko exekučního vymáhání nesplacených úvěrů.

Již na tomto místě lze uvést, že autorka se v práci dotkla všech základních pilířů ochrany spotřebitele při poskytování spotřebitelského úvěru. Nejprve správně popisuje důvody, které vedly k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES, která nahrazuje směrnicí Rady 87/102/EHS a ve svých důsledcích představuje nahrazení požadavku harmonizace minimální harmonizací úplnou (i když –jak na to autorka správně upozorňuje - to pro některé státy s vysokou mírou ochrany spotřebitele může znamenat citelné oslabení jejich dosavadní „ochranářské“ právní úpravy-srov. str. 30). Autorka pečlivě srovnává právní úpravu předchozí s právní úpravou novou, poukazuje na některé její přednosti oproti úpravě minulé, ale neopomíjí uvést i některé její nedostatky, s kterými se právní praxe bude muset vypořádat. Důsledně upozorňuje na široce koncipovanou informační povinnost, kterou musí věřitel spotřebiteli (jako slabší smluvní straně) poskytnout. Správně a v potřebné míře podrobně popisuje obsah předmluvních informací, které musí být spotřebiteli poskytnuty před uzavřením úvěrové smlouvy (správně upozorňuje i na praktický problém spojený s velikostí písma jsou-li spotřebiteli předávány v písemné podobě). Podrobně informuje o právu spotřebitele na předčasné splacení úvěru či na možnost mimořádné splátky, stejně tak důkladně vysvětluje způsob výpočtu roční procentní sazby nákladů (RPSN), která je nezbytná pro posouzení „ceny“ přijatého úvěru. Zvláštní pozornost věnuje i významnému oprávnění spotřebitele na odstoupení od smlouvy; v té souvislosti lze přijmout její názor, že lhůta 15 dnů pro odstoupení je příliš dlouhá (str.78) s ohledem na požadavek právní jistoty a stability v právních vztazích.

Autorku sluší pochválit za výtečnou práci s literaturou a jinými prameny; autorka zřetelně rozlišila druhem písma všechny pasáže, které doslovně přejímá; naopak je zcela zřetelné, kdy jde o její výklad, stanoviska, náměty.

Připomínky k práci mám dvě:

Podle mého názoru autorka mohla být kritičtější ke způsobu řešení spotřebitelských sporů cestou rozhodčího řízení. Pro to svědčí mj. i text obou příloh v závěru práce, kde je popsán i způsob výběru resp. určení rozhodce. Po některých negativních zkušenostech s rozhodčím řízením v České republice mě tato úprava naplňuje znepokojením a je proto otázkou, zda spory ze spotřebitelských úvěrů by neměl rozhodovat jen Rozhodčí soud při HK ČR a AK ČR.

Z hlediska čtenářského „pohodlí“ je na některých stránkách posuzované práce složité vyznat se v tom, co která zkratka znamená. Tuto (drobnou) výčitku činím i s vědomím, že autorka tyto zkratky při prvním použití v textu označí; rovněž v závěru práce je seznam zkratek uveden.

Celkově hodnotím oponovanou práci velmi kladně; jde o velmi dobře zpracovaný důležitý institut soukromého práva. Autorka prokázala výbornou orientaci ve zkoumané problematice, jakož i způsobilost vnést do zkoumané problematiky vlastní hodnocení navržené právní úpravy

Diplomovou práci Margity Kremzerové proto doporučuji k obhajobě.

Předběžné hodnocení: výborně

V Praze dne 19.3.2010

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.